

NAPSUGÁR

GYERMEKIRODALMI LAP

3.

POSZTER

1848, TE CSILLAG! • A HADAK OROSZLÁNJA • TEREMTŐ KEZEK • ÉJJELI VADÁSZOK

2012. MÁRCIUS
LVI. ÉVFOLYAM • 629. SZÁM

Mátyás hazajár

Elmondta az aradi Mészáros Letícia Izabella 2011 májusában a marosvásárhelyi Országos Regemondóversenyen.

Száz esztendőkkel azelőtt halott volt már Mátyás király. A magyar népnek soha többé olyan nagy királyt nem adott az Isten. Rabigát rabiga után kényszerítették a nyakába. Hol a török, hol a német sanyargatta az országot. Legjobb fiai hiába véreztek, hiába küzdöttek, nem bírták felemelni a nemzetet. Azért a magyarok szívében mindig pislákkolt egy kicsi remény, tán egyszer visszatér Mátyás, s újra nagy lesz a magyar nép.

Történt egyszer, hogy Kossuth Lajost rabságba vetették az osztrákok, mert felemelte a szavát a magyarok szabadságáért. A börtön nem messze volt Mátyás király valamikori palotájától. Ezt a palotát éjjel-nappal katonák őrizték.

Egy éjszaka arra lettek figyelmesek a strázsák, hogy Mátyás palotájának ablakában két gyertyaláng lobbant fel.

– Ki jár ott? Feleljen! – kiáltott be a palotába egy strázsá, de válasz nem érkezett.

Reggel mindjárt jelentette a felettesének, hogy mit tapasztalt az éjszaka.

– Ma éjszaka két lengyel ulánus álljon őrt a palotában. Élve vagy halva, de fogják el a betolakodót! – adta ki a tisztt a parancsot.

Este két ulánus szolgálatba állt Mátyás király szobájában. Enni-innivalót vittek, kártyáztak, úgy múltatták az időt.

Fényesebb a láncnál a kard,
Jobban ékesíti a kart,
És mi mégis láncot hordtunk!
Ide veled, régi kardunk!
A magyarok Istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

Petőfi Sándor

Március 15.

Az 1848-as forradalom kitörésének napja, fényes, büszke nemzeti ünnepünk. E napon minden magyar közösség szerte a világon felidézi a Márciusi Ifjak által elindított és egész Magyarországot lángba borító forradalom eseményeit. Ti hogyan ünnepeltek?

Péntek Alíz, Körösfő

Éjfél tájban látták ám a kívül álló őrök, hogy az ablakban újra kigyulladtak a gyertyák. Mindjárt odafutottak, de a két ulánus már nem élt. Csak azon csodálkoztak a többiek, hogy semmi küzdelemnek nyomát nem látták rajtuk.

Estére két német dragonyost küldött őrségbe a parancsnok. Éjfélig azok is vígan voltak. Éjfélkor látták ám a kintiek, hogy az ablakban álló két gyertya gyújtatlan meggyulladt. A két németet pedig holtan találták.

Harmadik estére két magyar huszárt állítottak őrségbe.

– Ej, pajtás! – kesergett az egyik. – Ma éjjel mi is meghalunk.

Nemsokára éjfél ütött az óra a Boldogasszony-templom tornyán. Fellobbant a két gyertyaláng, s két király lépett a terembe. Az egyik Mátyás volt. A nagy orráról mindjárt felismerték a katonák. Így szólt a huszárokhoz:

– Ne féljeteK, magyarok! Nem haltok meg. Tegyétek meg, amire kérlek! VigyeteK el egy levelet a magyar diákokhoz!

Mátyás király leült egy asztalhoz, s hosszú levelet írt. Amikor kész volt az írással, szépen összehajtogatta a levelet, s az egyik katona kezébe nyomta.

– Adjátok oda a magyar diákoknak. TegyéK, amit tenniük kell!

Ezzel a két király szép lassan eltűnt, a két gyertyaláng ellobbant.

A katonák másnap elvitték a levelet a diákoknak. Az állt benne: „Fogjatok össze! Szabadítsátok ki börtönéből Kossuthot!”

A diákok úgy is tettek, ahogy Mátyás király meghagyta nekik. Összesereglettek a börtön előtt, s kiszabadították a megtört Kossuthot.

Valaki, aki ott volt, elbeszélte, hogy a szegény rab, mikor feljöhetett börtönéből, szinte megvakult a nagy világosságtól.

A diákok kocsiba ültették. Lovak helyett maguk vonták nagy diadalmenetben Kossuth szekereét. Hatalmas éljenzéssel hordozták végig a városon. A nép mindenütt mellé állt, s ő lett a magyar szabadságharc vezérlő csillaga.

A furulya

Tápiószelén, aki magabíró ember volt, az beállt honvédnek. Asszonyokon, gyerekeken, öregembereken kívül senki se maradt otthon a bogárhátú házacsákban.

Egy reggel azzal szaladtak haza a kánászgyerekek a mezőről:

– Jön az ellenség! A vezérüknek rettentő nagy szakállá van. Úgy lobog a szélben, mint a zászló.

Kiderült, hogy nem németek voltak azok, hanem a Damjanich vörössapkásai. Lobogó szakállú vezérük maga Damjanich tábornok. Útban voltak Bicske felé. Oda várták vacsorára az osztrákot, s ugyan igyekeztek, hogy le ne maradjanak a nagy dínomdánomról, ahol acélgombócokkal, karddal muzsikálnak.

Azaz csak igyekeztek volna, ha a szeleiek útjukat nem állják. De útjukat állták ám tyúkkal, kaláccsal. A Templom tér zöld pá-

zsitján terítettek nekik. Ott telepedett le maga a tábornok is. Köpenyét a fűre terítette. Bizony rostává lyuggatták már a golyók. Nem telt bele fél óra, vagyont ért az a rossz köpenyeg. Teleszórták a szelei asszonyok nyakba való gyöngyökkel, ezüsthébevalókkal, aranygyűrűkkel. Kinek mi drágasága volt, mind odahányta rakásra.

– A hazának adjuk, fegyverre, katonára!

Az öregemberek ritkaságképpen tartogatott ezüsthúzasokat, a gyerekek krajcárkákat dobáltak a köpönyegre.

– Van már hadi kincstárunk is – mosolygott a tábornok, s szeme könnybe lábadt.

Ekkor öreg, vak koldus botorkált hozzá a templom sarka felől. Egyik kezében bot, azzal tapogatta az utat. A szájában furulya, azt sikoltoztatta a másik kezével. Köpönyegre rongyos, szürke sarkát egy lompos kutya ráncigálta előre. – Nini, az öreg Csiha! – ámultak a falubeliek.

– Szegény koldus vagyok, semmit sem adhatok a hazámnak. Legalább a tábornok úrnak szeretnék valamit adni. Fogadja el tőlem a kutyámat. A Guruj kutyát.

– Jó ember, mit csinálna maga a kutyája nélkül? Én meg mit csinálnék vele a háborúban?

– Ő a legnagyobb kincsem. Jó szívvel adtam volna – motyogta Csiha.

A Guruj kutya nem sértődött meg a visszautasítás miatt, inkább örült neki. Víg csaholással ugrándozta körül a gazdáját.

A tábornok körüljárta pihenő hadát. Ahogy kerül-fordul egyet, megint előtte áll a vak koldus.

– Tábornok úr, legalább a botomat fogadja el. Szép bot. Farkasfej van a végire farag-

va – s azzal nyújtotta is a farkasfejes botot, amit Damjanich szelíden hárított el magától:

– Nem fogadhatom el, jó öreg. Mire támaszkodnék kend azután? Nekem lesz mire támaszkodnom, míg élek: jó kardom.

– Pedig oly szép farkasfej. Érzem a kezemmel, milyen szép lehet – botorkált odább szomorúan a vak ember.

Hanem azért harmadszor is csak visszajött. Most már sírva könyörgött:

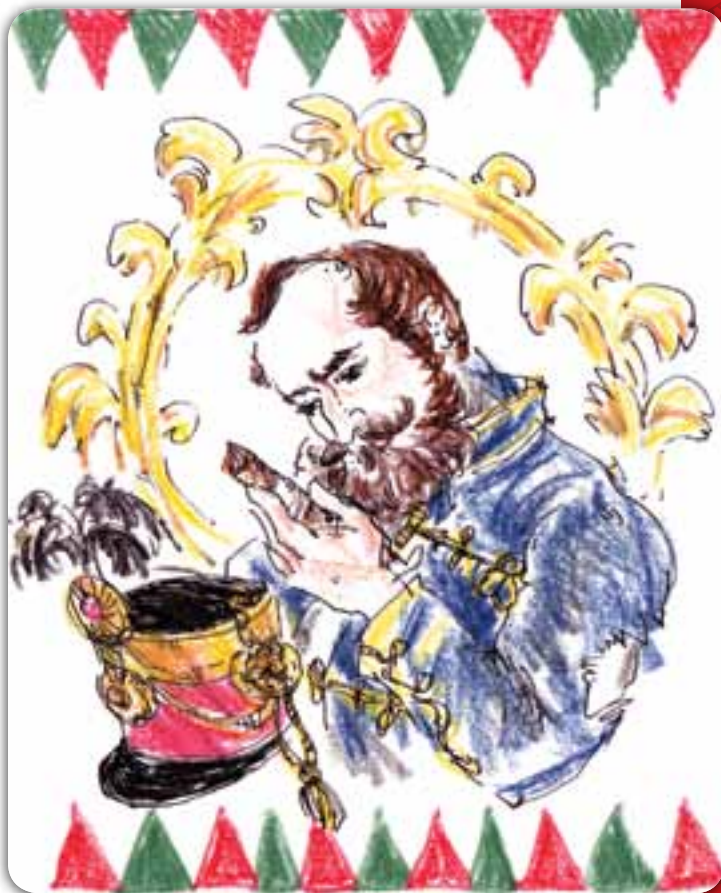
– Tábornok úr, legalább a furulyámat fogadja el! Valódi kőrisfa. Csontnyaka van neki. A vége egy kicsit meg van hasadva, de ha összeszorítja az ember a kezével, nagyon szépen szól.

Abban a percben megdörmögött Bicske felől az ágyú. Damjanich kigyulladt arccal patant a lovára. A furulyát siettében a dolmánya alá dugta, éppen a szíve fölé. S már robbogott is Bicske felé serege élén.

A csatában az ellenség első golyója Damjanich tábornokot találta. A csaták hőse hátrazökkent a nyeregben. A másik percben már kirántott karddal vágatott előre.

– Nincs baj, fiúk! – nyugtatta meg elsápadt tisztjeit. – Csak megütött az az ostoba golyó, de egyéb kárt nem csinálhatott. Megakadt valamiben.

Egy óra múlva vége volt a bicskei csatának. Az osztrák fűbe harapott, vagy elinalt, mint a nyúl. A vörössapkások kergették őket egy darabon.

Maga Damjanich fáradtan heveredett le a tűz mellé. Ahogy ott könyökölt, érzi hogy valami töri az oldalát.

– Ugyan mi lehet ez? – gombolta ki nagy kíváncsian a dolmányát.

Vak Csiha furulyája volt. Csontnyaka szétörve, benne a megakadt golyó. Az mentette meg a hadak oroszlánjának életét.

4/4

Hu- szár- gye- rek, hu-szár- gye-rek sze- re- ti a tán- cot,
Az ol- da- lán, az ol- da- lán csör-ge- ti a kar- dot.

Ha csör- ge- ti, hadd csör- ges- se, peng-jen sar-kan- tyú- ja:

Kos-suth La- jos ver-bunk- ja a mu-zsi- kál- ta- tó- ja.

A szép huszár, a szép huszár felül a lovára,
Aranymente a hátára, kard az oldalára,
Virágcsokor a csákóján, úgy megy a csatába:
Ne sírj, rózsám, megtérek még a szabad hazába!

Falu végén, falu végén szépen muzsikálnak,
Oda hívnak engemet is magyar katonának.
Be is állok a verbunkba, ha már verbuválnak:
Elmegyek a pajtásimmal vitéz regrutának.

A mézeskalács huszár

Volt egyszer egy huszár. Mézeskalács huszár. Mézeskalácsból volt a csákója, csizmája, kardja, paripája. Mézeskalácsból volt a szíve is, mégis megdobbant, amikor Napsugár kisasszonyt megpillantotta. Nyomban megszerette, feleségül kérte.

De Napsugár kisasszony csak kacagta. Kacagta alkonyatig rendületlen, s akkor elillant a többi napsugárral.

– Hej-haj! – búsuit a huszár, és mézeskalács szíve akkorát dobant bánatában, hogy a jegenyefa hegyén üldögélő Hold is meghallotta.

– Mi baj huszárom? – kérdezte részvétellel.

– Feleségül kértem Napsugár kisasszonyt – panaszkolta a huszár –, de ő hallani sem akar rólam.

– Bizony nem csodálom, a Napsugár kisasszonykák mind rátartiak – felelte a Hold. – Kevesellik a magadfajta mézeskalács huszárokat... Az én leányaim szerényebbek...

A szende Holdsugár kisasszonykák ott táncoltak szemlesütve a Mézeskalács huszár előtt. De az meg sem látta őket, egyre csak a Napsugár kisasszonyra gondolt. A legkisebb Holdsugárka megsajnálta, s így szólt hozzá:

– Ismerem jól a Napsugár kisasszonyodat. Ha azt akarod, hogy a feleséged legyen, el kell őt kápráztatnod csodálatosnál csodálatosabb hóstettekkel!

Több se kellett a huszárnak! Megsarkantyúzta a lovát, s elvágtatott a legnagyobb csata kellős közepébe.

Olyan vitézül verekedett, és csata után annyi kitüntetést kapott, hogy még a lovának is jutott belőle!

Elő is léptették tábornokká nyomban, s hozzá akarták adni feleségül a császár legkisebb leányát, de a Mézeskalács huszár nem ment el háztűznézőbe a császár udvarába, helyette a felkelő nap felé sarkantyúzta lovát.

A kényes-fényes Napsugár kisasszony táncos léptekkel indult a földre, ám útközben nagy fekete felhő állta el az útját, és várába zárta. Ki tudja meddig raboskodott volna ott, tán meg is őszül a raboskodásban, ha a Mézeskalács huszár ki nem szabadítja.

– Köszönöm, hős vitéz! – nyújtotta ujjá hegyét megmentőjének Napsugár kisasszony. A sok kitüntetés miatt nem ismert rá a Mézeskalács huszárra. – Szólj, mit kívánsz hősi tetteredért!

– Kívánhatok-e mást – válaszolta a Mézeskalács huszár –, mint amit tegnap kívántam: azt, hogy légy a feleségem!

– Ó, hát te vagy a kis Mézeskalács huszár? – húzta el a száját Napsugár kisasszony, és kacagni kezdett.

– Ne kacagj ki, komolyan beszélek! – kérte a Mézeskalács huszár.

– Jól van. Én is komolyan beszélek – csattant a hangja Napsugár kisasszonynak. – A feleséged leszek, ha holnapra tükörre cseréled ki a szívedet érettem!

– Kicserélem – felelte a huszár, és elvágatott mézeskalács lován. Sorra járta a mézeskalácsosokat, de csak a százegyedik mutatott hajlandóságot, hogy tükörre cserélje ki a szívét.

Azóta a tükörszívű Mézeskalács huszár a világot járja, megtalálhatjátok őt minden vásárban, hiszen messzire csillog a tükör a szíve helyén. Az aranyfényű Napsugár kisasszony is ott kellett magát a tükrös mellű huszár előtt, de hiába, mert a huszár azon minutumban, hogy tükörre cserélte el a szívét, elfeledte őt mindörökre.

LÁSZLÓ NOÉMI

Varázsujjak

Öltök, vések, hurkolok,
Tépek, húzok, hajlítok,
Gömbölyítek, festek, vágok,
Lapogatok, kalapálok,

Kőből, sárból, gyapjúból,
Bőrből, fából, faggyúból,
Méhviaszból, lisztből, mézből,
Gyöngyvászonból, sárgarézből,

Kicsit, nagyot, egyet, százat -
Csinosítom a háztájat.

TÓTH ÁGNES

Üvegalma

Hajdanában Boncidában
találtam egy kertet,
ahol egy vén vadkörtefán
üvegalma termett.

Arra jött egy suszterlegény,
felmászott a fára,
szakajtott két üvegalmát,
s húzta kaptafára.

Nem fecsérelte az időt,
faragott két üveg cipőt,
kész lett vele éjfél előtt.
Hazavitte, polcra rakta,
kit szeretett, annak adta.
Ma se tudja az a csalfa,
hogy cipője igazából
körtefán nőtt üvegalma.

Mesterségem címere

Kézműves

Ha olyan képeslapot vásárolsz, amelyet a szájával vagy a lábával festett valaki, támogatsz a rokkantakat, de elgondolkodsz-e azon, mekkora ajándék, hogy ép vagy? A Teremtő fénylő szívet, értelmet és fürge, ügyes kezét adott, amellyel mindent megoldhatsz. Ezerféle dolgot készítünk a kezünkkel, de kézművesnek csak azt nevezzük, aki nem kedvtelésből barkácsol, hanem valamelyik kézműves mesterséget alaposan megtanulta, és azzal keresi kenyerét. Érti, és elő tudja hívni a kezében levő anyag lelkét. Értéket teremt.

- Meséltem már, hogy az emberiség hajnalán a család, a kisközösség önellátó volt: maga termelte meg, és állította elő mindazt, amire szüksége volt. De hamarosan kiderült, kinek mire áll rá jobban a keze, ki készíti el gyorsabban, pontosabban valamelyik tárgyat. Az emberek mesterségenként „szakosodni” és csereberélni, azaz termelni és kereskedni kezdtek.

- Az is kiderült már a különféle mesterségek bemutatásakor, hogy kezdetben mindent kézzel, egyszerű szerszámokkal végeztek őseink. De mert Teremtőnk alkotó kedvéből belénk is sok jutott, az ember folyton újít, kutat, jobb megoldást keres: kezdetleges eszközeit egyre bonyolultabb szerszámokká, gépekké, robotokká fejlesztette. A feltalálót az alkotás szelleme, a gyártót rendszerint a haszonvágy hajtja. Az ipar egyre több terméket ont, hiszen a szaporodó emberiség mindenből sokat fogyaszt, a kereskedők biztatására többet is, mint amennyire szüksége van.

- A gép erősebb, pontosabb, gyorsabb a kezünkénél, de a futószalagon, sorozatban gyártott tárgyaknak nincs egyéniségük, kisebb az értékük. A kézművesség az ipari termelés miatt háttérbe szorult, de soha nem tűnt el, sőt rangja ismét növekvőben van.

• Ne csak hasznos, szép is legyen. A szépségigényt is a Teremtőtől kapta az ember, hiszen minden korban, minden tájon díszítette a tárgyait. Ám hajdan az ékesség jelképes üzenetet hordozott, melyet a közösség minden tagja ismert, és értett. Azért terem ma annyi giccs, mert jelképek nélkül a díszítés öncélú cifrasággá vált.

• A legény nyakába vette a világot, s elindult mesterséget tanulni... Hajdan ez nem mese, hanem valóság volt. A szegény családok ifjai sokszor messze földre vándorolva elszegődtek inasnak, szegényes ellátásért keményen dolgoztak, de közben kitanulták a mesterséget, s ha ügyesek voltak, maguk is mesterekké válhattak. Körülbelül 200 éve nyíltak

meg az első szakiskolák, de a mesterség titkait ősidőktől máig csak munka közben, inasként lehet ellesni.

A kalotaszegi művészet színes, de nem tarka. Virít, de nem rikít. Olyan, mint a virágos hegyoldali kaszáló.

Kós Károly

Bármit tanulsz, magadnak tanulsz.

• Fazekasvarsánd, Nagykovácsi, Nagyszakácsi. A középkorban az uralkodók, főurak egy-egy mesterség legjobbjait birtokaikon külön falvakban telepítették le, és szolgálataikért földet, jogokat adtak nekik. A mesterség apáról fiúra öröklődött évszázadokon át.

• A kézművesfalvak mellett a városokban is kialakultak a hagyományos műhelyek. Az azonos mesterséget űzők céhekbe tömörültek, hogy védjék és ellenőrizzék egymást, a termékek minőségét és a piacot. A kézdivásárhelyi Múzeum, az udvarterek ma is őrzik a céhes világ emlékeit.

Melyik céhek címerei, cégerei ezek?

Hol készül a legszebb magyar porcelán?

• Vannak világszerte ismert, illetve tájhoz, néphez kötött kézműves mesterségek. Hová szegődjünk el inasnak?

A szegénység minden mesterségre megtanít.

• A fazekaskorongot már a sumérok is ismerték. A lábad vagy a gép forgatja, a közepére suppantasz egy marék agyagot, amit vizes kezéd percek alatt kecses vázává, tállá hűz, növeszt, vékonyít. Az agyagedények a világ minden táján a legősibb régészeti leletek közé tartoznak. Karcolt, festett, zománcos díszítésük népenként, sőt falvanként változik.

• A porcelán a kínaiak találmánya. Hogy is merték használni áttetszően vékony, gazdagon díszített edényeiket? A világhírű porcelángyártók a formálást ma már géppel, de a festést kézzel végzik.

● Kínában kell inaskodnunk akkor is, ha selyemfestők akarunk lenni. Nemcsak a pillékonnyú selyemszál „tenyésztésének” és szövésének titkát ismerik több ezer éve, hanem festeni is ők tudnak a legszebben rá. A magyar alföldön a fehérrel mintázott, kék kelme-festésnek van hagyománya.

● Ahol van fa, ott vannak fafaragók és művészien faragott, festett épületek, bútorok, tárgyak is. A székely faragómesterek ősi motívumokkal díszített kapui, bölcsoi és kopjafái az emberélet minden fontos lépésének tanúi voltak, és azok ma is.

● Mindenki tört már el poharat, de azt nem sokan látták, milyen puha és formálható az üveg – ha forró. Gyere velem a Velence melletti Murano szigetére, ott ezerszáz éve ugyanúgy fújják a hosszú cső végén izzó üveg-cseppet hasas palackká, vagy hajlítják kecses szobrocskává – pillanatok alatt, míg meg nem szilárdul. A sumérok által 6000 éve feltalált üvegből az egyiptomi papok már az ókorban füles korszókat, fióákat tudtak készíteni. A későbbi üvegművesek már öntik, fújják, metszik, csiszolják, vagy színes darabjait rekeszekbe foglalva, ólomüveg ablakokat, tárgyakat készítenek belőle.

● Nehezebb, de az idővel jobban dacol a kő-, a márvány, az elefántcsontfaragók munkája. Hány vésőkoccanás, hány kalapácsütés kellett ahhoz, hogy elkészüljenek az egyiptomi óriásszobrok, a gótikus katedrálisok kőrozettái vagy a Tadzs Mahal márványcsipkéi?

● Az ékszerész ötvös és drágakő-csiszoló egyszemélyben. A híres mesterek nemesfémekből, drágakövekből alkotnak remekműveket, a bizsukészítők olcsó anyagokból készítenek divatos, tetszetős ékszereiket.

● A bőrdíszműves régen a tímár által kikészített bőrt festette, szabta, mintázta, aranyozta, hímezte, hogy aztán ruha, lábbeli, táska, erszény, lószerszám, bútorhuzat vagy éppen könyvborító készüljön belőle. Mi maradt mára mindebből?

A.

Párosítsd a képet a mesterséggel.

B.

C.

D.

E.

F.

G.

H.

I.

J.

1. gyertyaöntő 2. csipkeverő 3. nemezelő 4. mézeskalácsos 5. ötvös
6. teknővájó 7. gyékényfonó 8. tojásíró 9. kőfaragó 10. szalmakalapos

A gyári tucattermékek között tucatemberré válunk. Te üssz szembe az árral: légy olyan felnőtt, aki egyformásított, gépies világunkba visszahozza az egyénit, az emberit. Ha ügyes a kezed, gazdag a képzelőerőd, ha szereted látni, amint ujjaid nyomán érték születik, szegődj el inasnak egy jó kézműves mellé, és vidd tovább tudását. Gyökerét vesztett, a régít hetente eldobó, újdonságot hajszoló világunknak készíts tartós, kipróbált, hagyományos tárgyakat, melyekben benne van kezed ereje, szíved melege és a régiek megtartó üzenete.

Zsigmond Emese

Válaszok Kószabósza januári kérdéseire: A Napsugár irodalmi, ismeretterjesztő folyóirat. Célja a gyermekek igényes olvasóvá nevelése.

Nyertesek: a székelyszáldobosi IV. B osztály; a gyergyószentmiklósi Fogarassy Mihály Iskola III. A; a nagyváradi D. Cantemir Iskola IV. D osztálya.

A három szegény legény

Moldvai csángó népmese

Volt egyszer egy igen-igen szegény ember. Olyan erősen szegény volt, hogy a három árva gyermekén kívül egyebe sem volt. Még azokat sem tudta mivel eltartani. Egy nap azt mondta nekik:

– Na, fiaim, vegyétek az utat elejetekbe, s menjetek, ki merre lát, szolgálatot keresni, mert én nem tudlak titeket tartani.

El is ment a három testvér, s mikor egy keresztúthoz értek, azt mondták, hogy három esztendő múlva itt találkoznak, s akkor meglátják, ki mit szerzett. El is váltak, elmentek, ki merre...

Mikor betelt a három esztendő, eszébe jutott a legkisebb fiúnak, hogy haza kell indulnia. Egy öregembernél szolgált. De olyan becsületesen, hogy örökké jobban megcsinált mindent, mint ahogy mondták. Egy nap az öreg elé állott.

– Na, öregapám, betelt a három esztendő, s immár el kell mennem, hogy találko-

zam a testvéreimmel. Amit megérdemlek, azt adjon nekem fizetségbe.

Az öregember fel is kelt, elővett háromszáz aranyat, három diót, s letette az asztalra.

– Na, fiú, ha a pénzt elveszed, tudd meg, nem adom tiszta szívből. De ha elveszed a diót, azt tiszta szívből adom.

A fiú azt gondolta magában: „Amilyen tiszta szívből én őt szolgáltam, ha olyan tiszta szívből találja adni a diót, akkor azt veszem el.” Mondja is mindjárt:

– Na, maradjon békével, öregapám! Elveszem a három diót, mert azt, tudom, tiszta szívből adja, s ha élünk, még megtérek ide.

– Járj békével, s az Isten adjon szerencsés utat, de én tudom, hogy ide hozzám soha meg nem kell térned.

Ment a fiú a keresztúthoz, s összetalálkozott a testvéreivel. Kérdik egymást, ki mit kapott, mutassa meg. Testvérei elővették a sok aranyat, ő pedig a három diót. Kezd-

KOVÁCS KATALIN rajzai

ték szidni a testvérei, hogy három eszten-
dőt szolgált három dióért.

– Nem baj, én ezt is szeretem. Nekem ez
is jó, mert tiszta szívből adták.

A testvérek elzavarták a kisebbet, hogy
ne egyszerre menjenek haza, mert ha édes-
apjuk meglátja a három diót, nem állja meg
szidalom nélkül.

A kicsi bement az erdőbe, megvárta, míg
testvérei előremennek, majd ő is elindult
utánuk. Mentében megéhezett, de étele
nem volt. Egy kúthoz ért, s azt gondolta
magában, ha nincs mit egyen, legalább
igyon. De mi jut eszébe? Törjön csak meg
egy diót, megeszi, arra csak jobban esik
a víz.

Elő is veszi a diót, de mikor megtöri,
megrémül. Csorda juh kezdett kifolyni be-
lőle. Csengettyű a nyakukban, de annyi
volt, hogy nem is tudta megoldvasni! „Ej –
gondolta magában –, van mivel édesapám-
hoz hazamenjek.” Elfelejtette a szomorúsá-
gát, étlenségét, csak mehessen haza.

Az úton eszébe jutott, hogy még egy diót
meg kéne törni. Mikor azt is megtöрте, mar-
hák kezdtek kifolyni belőle s ökrök. Legutol-
jára egy szekér, két szép ökrrel befogva.
Felült a szekérre, a juhok s a marhák, mint-

ha parancsra tennék, olyan szépen ballag-
tak utána.

Közel a házhoz eszébe jut a harmadik dió
is. „Törjem csak fel ezt is, ne vigyem épen
haza.” Abból meg egy világszép leány szál-
lott ki. Mikor a fiú meglátta, úgy megörven-
dett, azt se tudta, hova legyen.

Közben a másik két testvér hazatért, ép-
pen csak megmutatták az aranyat, ki mit
kapott, hát csak megérkezett a kisebbik is.
Egy esztina juhval, egy csorda marhával,
s egy szép leánnyal az ökrös szekéren.
Megijedt a két testvér, mikor meglátták,
hogy honnét kapta ő azokat, mert mikor el-
váltak, csak három diója volt.

– Ügye, mondtam én nektek, hogy azt
a kicsit tiszta szívből adták. Nem lehet,
hogy az ember csak a pénznek örvendjen.
Abból a három dióból kelt ki minden, amit
itt láttok. Most kacagjatok, ha tudtok!

Elindult a másik két testvér is, hogy meg-
keressék az öregot, akinél szolgált, de sem
az öregot nem kapták meg, sem ők nem
tértek meg többet soha.

Kisebb öccsük otthon maradt, s eltartot-
ta édesapjukat haláláig. Ő maga máig is él,
ha meg nem halt. Még most is feji azt
a nagy esztina juhot.

A denevér és a menyétek

Ezópusz nyomán

A menyét elejtett egy denevért. Látván, hogy közel a vég, a denevér kegyelemért könyörgött.

– Szó sem lehet róla! – mondta a menyét. – Gyűlölöm a madarakat. Így öröömre szolgál, hogy megszabadítom tőled a világot.

– A madarakat? – vágott vissza a denevér. – De hisz én nem vagyok madár! Nem látod, hogy a külsőm az egéré?

A menyét megvizsgálta zsákmányát. Mivel látta, hogy igaza van, úgy döntött, szabadon engedi.

A denevér még magához sem tért a rémülettől, amikor egy másik menyét újra elfogta.

– Ne remélj bocsánatot – jelentette ki a menyét. – Gyűlölöm az egereket. Örülök, ha elpusztíthatok egy magadfajtát.

– De hiszen nem vagyok én egér! – kiáltotta a denevér. – Madár vagyok. Talán nem látod a szárnyamat?

A menyét belátta, hogy igaza van a denevérnek, és szabadon engedte. Ilymódon a denevér másodszor is megszabadult. Ezalatt ellenségei teljesen összezavarodva még mindig arról vitakoztak, hogy vajon madár vagy egér-e.

MAJTÉNYI ERIK

A vaksi

Repül, pedig nincsen tolla,
szárnya bőrrel van bevonva,
bőregérnek ezért hívják,
te mondd denevérnek inkább!

Repül, pedig nem madár,
éjjel ide-oda száll,
nappal testét lecsüngeti,
mert ez így esik jól neki.

Denevér és moly

A játékosok egymás kezét fogva kört alkotnak. Egy bekötött szemű denevér és a kör nagyságától függően 2-4 moly a körben „röpköd”. A denevér visszhanggal vadászik: „pip” szavára a molyoknak „pop” szóval kell azonnal válaszolniuk. A kört alkotó résztvevőknek természetesen csendben kell maradniuk. Az a moly lesz az új denevér, akit sikerül elcsípnie a rovarvadásznak. A megmenekült molyok újakat választanak maguk helyett, és visszaállnak a körbe.

Tévhitek

Tévedünk, ha „csúnyasága” miatt borzadunk tőle, hiszen százszor hasznosabb sok bájos-kedves állatnál.

Tévedünk, ha félünk tőle, hiszen soha nem támadja meg az embert, nem csimpaszkodik bele a hajunkba. Tökéletes radarjával a szúnyogot, a villanydrótot is érzékeli, nemhogy a mi busa fejünket.

Tévedünk, ha boszorkányok és vámpírok rémtörténeteibe szőjük bele, hiszen a nálunk élő denevérfajok csak rovarokat esznek, a trópusiak pedig kimondottan „vegetáriánusok”: gyümölcsfogyasztók. A Dél-Amerikában élő fajok némelyike legelő állatok vérért szívja ugyan, de ezzel nem okozza az állat halálát, és soha nem támad meg embert.

Tévedünk, ha visítva seprűt ragadunk, hogy lecsapjuk, hiszen ő a szövetségesünk: bio-szúnyogirtó. Sokkal hatékonyabb, mint a vegyszerek, és nincs káros mellékhatása.

Védett állat

Számuk csökken, s ezért az ember a felelős. Életterüket leszűkítettük, vegyszereink elpusztítják nemcsak a denevérek táplálékát, hanem őket magukat is. A denevér egy-egy példánya 1400 lej eszmei értéket képvisel.

A radar

Az ultrahangot némelyik denevérfaj a száján, mások viszont az orrukon bocsátják ki. A minden irányból érkező, visszaverődött hullámokat fejüket körbeforgatva, fülük szapora mozgatásával fogják be. Óránként 50 kilométeres sebességgel csaponganak.

Hol vagy, picim?

A legtöbb denevérfaj társaslény: nagy csapatban pihen és hibernál. Egymásba kapaszkodva, fűrtben lógnak a védett üregekben. A zsúfolt telepeken kicsinyeiket az ultrahang segítségével találják meg. Évente egy kisdenevér születik, mely egyhónapos korában kezd repülni. 20, néha 30 évig is élnek.

Van, aki tiszteli

Kuba őslakosai szerint a denevérek a hagyományos tudás és értékek hordozói, egészséget, szerencsét és családi egységet hoznak minden házba. Ezért úgy örültek jöttüknek, mint a magyar ember a gólya érkezésének.

NAPSUGÁR

Az emlősök közül csak a denevérek tudnak repülni. 928 fajuk él szerte a világon. A nálunk csapongók mind rovarevők. Ne bántsd őket: bio-szűnyögirtók!

Éjjeli vadászok

„Csapong a denevér az ereszt sodorván, rikoltoz a bagoly csonka, régi tornyán” – így idézi *Arany János Családi kör* című verse a békés, meghitt szalontai nyári esték hangulatát.

Az ám! Éppen ez a csapongás a gyanús! Aki csapong a sötétben, és – ne adj' Isten – még a nyitott ablakú, világos szobába is betéved, hát az csakis rosszban sántikálhat! Az esti látogató pofácskája sem valami bizalomkeltő: nagy fül, apró szem, fura orrocska! Ezért fűződik ehhez az állatkához annyi teljesen alaptalan babona.

De miért csapong? Azért, mert a denevér visszhanggal vadászik: állandóan dúdol, sikongat, berreg, a kibocsátott hangok beleütköznek a zsákmányba, s a visszhangból a denevér pontosan „beméri” nemcsak az akadály irányát, hanem a távolságát is. No hiszen! Képzeljétek el, mekkora visszhangot kelthet egy szúnyog! A denevér azonban azt is meghallja, és elkapja a zsákmányt! Persze ebből mi semmit sem hallunk, ugyanis a denevérek olyan magas hangokat, úgynevezett ultrahangokat hallatnak, amelyeket fülünk nem észlel. Mi csak azt látjuk, hogy az állatka ide-oda csapong.

A denevérek a legeredményesebb rovarpusztítók. Percenként 75 szúnyogot is elkapnak! Az ember ennyi idő alatt jó, ha egyet agyon tud csapni. Mint minden kislát, a denevérek is nagyon falánkok. Külön érdemük, hogy – mivel sötétben vadásznak – azokat a rovarokat pusztítják, amelyek

a nappal tevékeny madarak figyelmét elkerülik.

Mivel télen nem repkednek rovarok, a denevérek hibernálnak. Barlangokban, padlásokon, romos épületekben megtelepedve, szárnyukba burkolózva, dermedt állapotban, fejjel lefele csüngenek.

„Tudós” denevérek. Mivel egyre kevesebb a számukra megfelelő telelőhely, kénytelenek szokatlan albérltet keresni. Kolozsváron az Egyetem nagytermének ablaktokjai és fala között kerestek téli szállást, de innen kitették a szűrűket, és egy távoli barlangba költöztették az egész társaságot. Kérdés, hogy tetszeni fog-e nekik az új szállás.

A denevéreket Európa-szerte védi a törvény. Mit kívánhatunk hát annak, aki bántja őket? Azt, hogy jó alaposan szurkálják össze a szúnyogok!

Kiskópé

Egyes vidékeken bőregérnek hívják a denevéreket. Rendszertanilag miért téves ez az elnevezés?

Januári megfigyelések: A struccon kívül nagy futómadár az Ausztráliában élő emu, a Dél-Amerikában honos nandu, az új-guineai kazuár.

Díjat nyertek: a tordai IV. A osztály; a szatmárnémeti A. Popp Líceum IV. B; a marosvásárhelyi Al. Ioan Cuza Gimnázium IV. E osztálya.

Itt születtem

Falukép az Omlás tetejéről

A református templom

A kultúrház

Iskolánk

Marosvásárhelytől 20 km-re északkeletre, a Maros és a Nyárad közti dombvidéken, a Péterlaci-patak partján fekszik, Gernyeszeg községhez tartozik.

Magyarpéterlaka a Péter személynévnek és az udvarház, lakóhely, otthon jelenésű lak főnévnek az összetétele. A „magyar” előtag a falut alapító, őshonos lakosságra utal.

1332-ben a pápai tizedjegyzékben Peturlaka néven szerepel, ekkor már plébániatemploma van. A régi templomból a harang és a XV. századi, hat boglárral díszített, aranyozott kehely maradt fenn.

A falu lakossága az 1560–70-es években tért át a református hitre, és ezt századok viharain át máig megtartotta. Ma is többségében református a falu lakossága, de más felekezetűek is élnek itt: így római katolikusok és adventisták is.

1786 – a református templom felszentelésének éve. Református iskoláról már 1779-ből van feljegyzés. A ma is meglévő iskola 1892-ben épült a református gyülekezet áldozatos munkájával.

Régebben a falu gazdaságában jelentős szerepe volt a szőlőtermesztésnek, melyről a következő mondas is tanúskodik: Péterlakán az ökör is bort iszik. Akkoriban a domboldalak tele voltak szőlőültetvényekkel. Mára már csak a közmondás maradt.

Az állattartás régebben sok család megélhetését biztosította, nem idegen a péterlakaiak számára ma sem. Kevesebben ugyan, de léteznek még szarvasmarha tenyésztők és méhesgazdák is, kihasználva a vidék erre alkalmas, kedvező természeti adottságait.

A falu lakossága 1910-ben 800 főt számlált, ebből mára csak 350 maradt, túlnyomórészt magyarok.

Magyarpéterlakán I–IV. osztály működik osztatlan formában.

Iskolánkban számos tevékenység színesíti hétköznapijainkat. Kirándulásokat, tanulmányi sétákat teszünk. Ünnepeinken közösen imádkozunk Isten házában. Az iskolai és nemzeti ünnepekre műsorral készülünk.

Idén mesemondó versenynek adott helyet iskolánk, melyen összemértük tudásunkat a körtvélyfái központi iskola tanulóival.

Tanítónk mese- és versmondó versenyekre készít fel. Lelkes közönsége vagyunk a marosvásárhelyi társulatok, színház, bábszínház, népi együttes művészi előadásainak.

A Szivárvány és a Napsugár mint egy munkafüzet, úgy tartozik hozzá mindennapi munkánkhoz. Kiegészítő, gyakorlati segédanyag, házi olvasmány, kézimunkaötletek és műsorszövegek gazdag forrása. A Napsi ajándék az ünnepekre.

A tanító néni sokéves Napsi-gyűjteménye kifogyhatatlan mesetár, rejtvény- és vicc-kincsesbánya.

Magyarpéterlakán szinte teljes mértékben kihaltak az egykori népszokások, de az iskolai szereplések keretében, ünnepek alkalmával még felidézzük játékos, meseszerű, dramatizált formában a szüreti mulatságot, a betlehemezést, a farsangi mókázást, a pünkösdlést.

Olyan vidék Magyarpéterlaka, ahol még számos kemencében sül a kenyér, a kalács, a pince mélye rejt a kertben termesztett zöldséget, gyümölcsöt, és disznót vágnak az adventi időben, hogy a padláson csüngő füstöltkolbásszal igazi legyen a Karácsony.

Szerencsésnek valljuk magunkat, annak ellenére is, hogy városoktól kissé távolos falu a miénk, hisz számos olyan előnyünk származik ebből, élmények, rokonkapcsolatok ápolása, a természet szépségei testközelből, nyelvi ízesség tiszta zamata, melyet sok gyerek csak képekről esetleg szótárakból ismerhet meg.

**Az összeállítás
Jenei-Szenner Emőke Szende
tanító néni és
az I–IV. osztályosok munkája.**

Útcarészlet

Gémeskút vályúkkal

Sétálunk, kirándulunk

Sportolj Köszabószával

Gömbölyded,
rugalmas, lehet ütni, rúgni,
dobni és a felnőttek (is) ezerféle-
képpen tudnak vele
játszani. Mi az?
Hát a labda!

Hogy az ősember labdázott-e, nem tudjuk bizonyosan, de azt igen, hogy a japánok i.e. 2000 tájáknál már játszották a **kemari** nevű, főleg dekázáson alapuló, nagy ügyességet igénylő sportot. A labda őzbőrből készült, és fűrészpórral tömték ki.

A **méta** hagyományos magyar labdajáték. II. Lajos idejében a lovagok játszották, később a kollégiumok diákságának vált kedvelt játékává.

Napjaink legnépszerűbb labdajátéka a **futball**. Felfújt és szőrrel kitömött hólyaggal játszott őst a római birodalom légiosai tették ismertté Európa-szerte. A térképen zöld szín jelöli a foci népszerűségét a világon.

A magyar fociválogatott 1938 és 1968 között aratta legnagyobb sikereit; 1950 és 1954 között 30 mérkőzésen átvetetlen maradt. Jelenleg Európa középmezőnyéhez tartozik, 1986 óta egyetlen nagyobb nemzetközi labdarúgó-tornára sem jutott el.

150 évvel ezelőtt egy amerikai tornaterem erkélyére barackos-kosarat szereltek, ebbe kellett bedobni a labdát. Az új játék gyorsan közkedvelt lett. Alacsony játékosnak nincs keresnivalója a világklasszisok között – **Michael Jordan**, a kosárlabdakirály 198 cm magas –, az iskola udvarán, a parkokban felszerelt palánkok azonban bárkinek kellemes kikapcsolódást kínálnak.

A

B

C

D

E

F

A labda irányítható pusztán kézzel (kézilabda, kosárlabda, röplabda) vagy ütő segítségével (tenisz, pingpong, baseball, gyephoki).

A magyar kézilabdásoknak van beleszólásuk a világversenyek alakulásába. A 16 éves, kolozsvári **Csöregi Ilka** ígéretesen halad felfele a teniszbajnokok világranglistáján.

Az **amerikai foci** vagy a **rögbi** sokszor szinte küzdősportnak tűnik. A „békésebb” **tekét**, biliárdot te is kipróbálhatod.

Az **asztalitenisz** (pingpong) játszmát avatatlan alig tudja követni, a **golf** tempója lassúbb.

.....

A labdajátékok élvezetéből a fogyatékkal élők sem maradhatnak ki. A vakok és gyengén látók kedvence a csörgőlabda.

Szerkesztette MÜLLER KATI

Fodor Pápai Zalán,
Marosvásárhely

Nagy Hunor, Erdőfüle

Melyik milyen labda? Társítsd a képek betűjelét a sportág számával!

1. Asztalitenisz 2. Bowling
3. Futball 4. Golf 5. Jégkorong
6. Kosárlabda 7. Rögbi 8. Röplabda
9. Tenisz 10. Tollaslabda

Januári megfejtés: Románia legjobb hokicsapata Csík-szeredában működik. **Könyvjutalmat nyert:** Hengye Anasztázia, Ottomány; a kovásznai III. D; az aranyosgerendi IV. osztály.

G

H

I

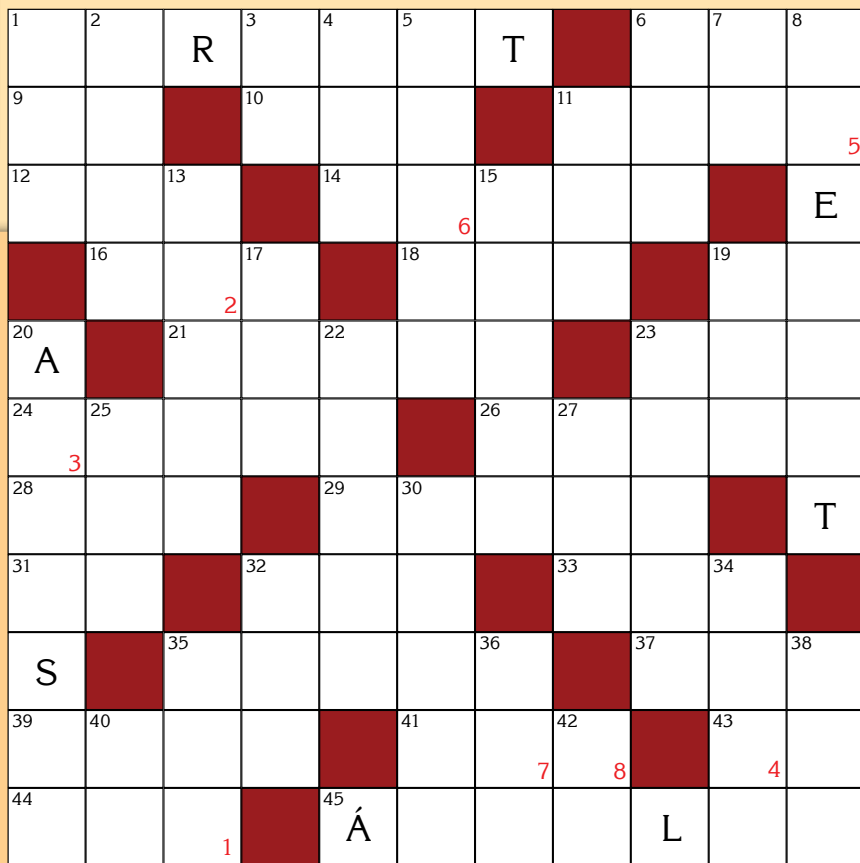
J

Rejtvény-pályázat

Egy vers egyetlen sora a rejtvény megfejtése, de címét és szerzőjének nevét is küldd el, ha pályázni szeretnél. Töltsd ki a hálót a meghatározások alapján, majd másold át a piros számokkal jelzett betűket az alsó sorba.

A Rejtvénykirály

VÍZSZINTES

1. Álomból költ
6. Főszakács
9. Ruha eleje!
10. Óriáskígyó
11. Fő a víz
12. Néma dámák!
14. Arcfesték
16. Nem tegnapi
18. A feltételes kötőszó
19. Lángol
21. Rosta
23. Tovavég!
24. Hőemelkedése van
26. Ismertet, közöl
28. Menyasszony
29. Ókori város, a faló okozta vesztét
31. Gátszélek!
32. Növényből főzött gyógy-ital
33. Megy
35. Kíváncsi (KANDI)

37. Tartó, védődoboz

39. Még nem sulis
41. Így módon
43. P!
44. Vörös (pl. a róka bundája)
45. Gyorsan folyik, terjed

FÜGGŐLEGES

1. Érdeklődni kezd!
2. Bomba hangja
3. Kutya
4. Segélyhívó jel
5. Íz
6. Rengeteg
7. Vér folyik benne
8. Könnyű vitorlás (FREGATT)
11. Páratlanul fanyar!

13. Fűvet nyírnak vele
15. Fogyasztásra alkalmas víz
17. Becézett Izabella
19. Ádám párja
20. Épület utcaszint alatti része
22. Mindenható
23. Ott túl
25. Nem használ, sőt...
27. Kezünkön 5 van belőle
30. Hibát törölünk vele
32. Az egyik őszvér
34. Rágcsálnivaló
35. Kicsodát?
36. Szarvasmarha húzza
38. Az egyik alapszín
40. Lányom férje
42. Páros nyom!

Ti küldtétek

1

Antal Panna: 1. Téli csapadék 2. Reggel csengetve ébreszt 3. Nem szelíd 4. Becézett Imola 5. Mező 6. Megvásárolható termék 7. Hálóban a labda

1			
2			
3			D
4			
5			
6	R		
7			

3

Kerekes Ákos, Arad: 1. Bagolyfajta 2. Szalad 3. Csapadék 4. Esőben álló 5. Varjúbeszéd 6. Nem használ

1			
2			
3			
4			
5			
6			

4

Bálint Dániel, Zajzon; **Crăciun-Baja Emőke,** Végvár; **Pink Jenifer Vanessa,** Szatmárnémeti; **Turzai Izolda,** Magyarlapád: 1. Becézett Tamás 2. Értékes fém 3. Ilyen állat a hal 4. Forma 5. Fűszerező 6. Kék és sárga keveréke

1			
2			NY
3			
4		A	
5	Ó		
6			

2

Váradi Enikő, Kolozsvár: 1. A hó színe 2. Éhes 3. Becézett Cecília 4. Fejfedő 5. Levest eszünk vele 6. Apró rágcsló

1				
2		N		
3				
4				A
5				
6				

Stokker Henrietta,
Nagyvárad

5

Rigó Szabina Szidónia, Székelyzsombor: 1. Tapsifüles 2. Darál 3. Száraz növényi szár 4. Nem tud beszélni 5. Egyik szülő 6. Apró, puha toll 7. Becézett János 8. Erdélyi város

1			
2			
3			Ó
4			
5			
6		H	
7			
8			D

Nyertesek

A JANUÁRI REJTVÉNY-PÁLYÁZAT megfejtése: *Irkafrka, Kiskópé, Barangoló, Maszat Művész, Itt születtem, Szólj, szám!, Kószabósza.*

Nyertesek: **Juhos Eszter,** Szék; **Székely Tímea,** Aranyosgyéres; a **biharszentjánosi IV.**; az **ér-mihályfalvi V. D** osztály; a **székelyudvarhelyi Bethlen Gábor Iskola IV. A**; a **nagyvárad** 11-es Iskola IV. B osztálya.

– Mi a csontváz kedvenc hangszere?
– A sípcsont.

– Mi a kéményseprő kedvenc étele?
– A korompörkölt.

– Mi az: fémből készült, és átlátszó?
– Drótkerítés.

– Hova ül a tehén, ha felszáll a buszra?
– Legelőre.

– Hogyan lehet vízzel fényt csinálni?
– Le kell mosni vele az ablakot.

– Hogy hívják a szabadságon levő indiánt?
– Üdülő bika.

– Hogy hívják Tarzant, miután nekimegy a fának?
– Torzan.

– Miért büntették meg a japán origamiművészt?
– Gyorshajtásért.

– Hogy hívják a bátor kanalat?
– Merőkanál.

– Hogy hívják a csíkos tehenet?
– Tigriska.

– Hogy hívják a japán tűzoltót?
– Telefonon.

Találd ki!

Arukone – japán logikai játék. Kösd össze az egyforma képeket úgy, hogy:

– a vonalak csak vízszintesen és függőlegesen, folyamatosan haladjanak, ne keresztezzék egymást és a képeket;
– minden négyzeten haladjon át egy, de csakis egy vonal;
Segítségül az első feladat megoldását a lap alján közöljük.

Mit mond a denevér? A hiányzó szót úgy kapod meg, hogy a képek kezdőbetűit sorbaolvasod. A számok azt jelölik, hányadik helyen áll a betű a keresett szóban.

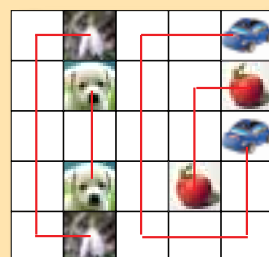

– Már megint...

Februári megfejtések

1. Álarc 2. Farsang 3. Bohóc 4. Rózsa 5. Pizza 6. Ki korán kel, aranyat lel 7. rózsa, citrom, eper, teniszlabda, könyv, jégcsap, zokni, tigris, kockacukor, levél 8. A 2-es és a 7-es 9. Karnevál

Szólj, szám!

1. Februárban a mássalhangzók hosszúra figyeltünk jobban oda, most a magánhangzók következnek. Foglajátok mondatba, írjátok és ejtsétek helyesen: adok – adók, küldök – küldők, hagyok – hagyók, irt – irt, irat – írat, öt – öt, fiuk – fiúk.

2. Javítsátok ki a nyelvhelyességi hibákat. A magyar orvosok magukkal vitték feleségeiket Afrikába. Mindig én szokok mosogatni. Könyörgöm, ne menj el! Szárnyait kitérta. Minden reggelente fészülködök.

3. A kerítés lécei három közmondást rejtenek. Olvassátok ki, és röviden magyarázzátok meg őket.

KÉSIK

MÚLIK.

NEM

AMI

HORDÓ

KONG.

JOBBAN

ÜRES

HALAD,

MARAD.

A KŐ

A VÍZ

Januári megfejtések: 1. Áron újév reggelén érkezett. Az új évben megjavulunk. A magyartanár Petőfiről mesél. A magyar tanárok nem tanítanak román tagozaton. Egymás szemébe nézünk. Egy más megoldást keresek. Mindössze ketten vagyunk. Mind össze kell szedni a szemetet. Mégis vállalom. Még ő is tudja. Nem sétál, hanem szalad. Ha nem siet, elkésik. 2. 21./ XXI., 9./ IX., 4./ IV., 8./ VIII., 55./ LV., MDCCCLXXV / 1875. 3. étel – eledel, ennivaló, étek, estebéd – vacsora, üdítő – húsító, disznó – sertés, bab – paszuly, krumpli – burgonya, pityóka, síkság – alföld, cipő – lábbeli. **Könyvjutalmat nyertek:** Kecskés Eszter, Kálnok; a marosvásárhelyi Unirea Kollégium III. B osztálya; az apácai III. B osztály.

Maszat Művész

Márciusi feladat: Rajzolj forradalmi- vagy csatajelenetet!

Vincze-Gazsi Edina, Bánffyhunrad

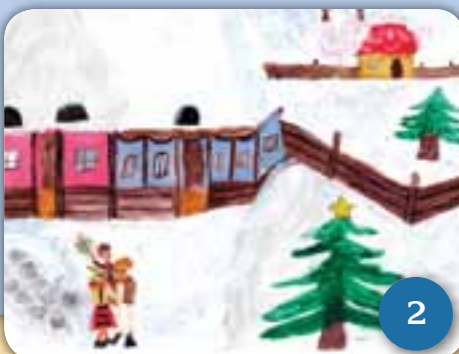

Kiss Roland Krisztián, Torda

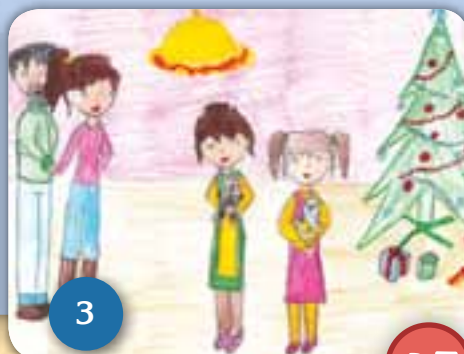
Decemberi kérésre hangulatos karácsonyi rajzot küldtek a szamosardói másodikosok (Varsolczi Fóris Evelin rajza –1), Bálint Renáta Tordáról (2) és Sikó Tímea Krisztina Marosvásárhelyről (3). Munkájukat könyvvel jutalmazom.

1

2

3

Levelező

- A hóvirág hegyes lándzsalevélkéje a hótakarót áttörte, de a leveleiteket nem tudtam

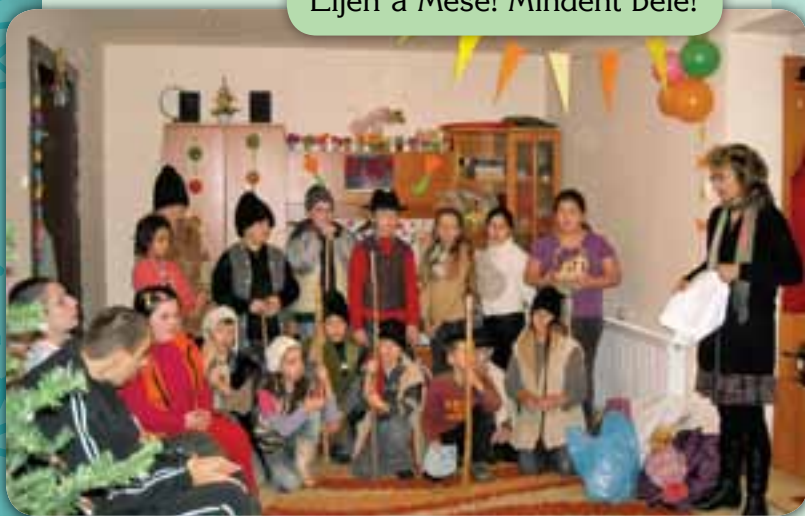
felválni vele. Azokat papírvágó késsel bontogattam, és tavaszi jókedvvel olvastam, kedves barátaim: **Májai-Varga Villő**, Bethlenszentmiklós; **Finna Ágota**, Józsa Eszter, Torda; **Molnár Margaréta Boróka**, Dicsőszentmárton; **Józsa Anett**, Balánbánya; **Istók Anita**, Kézdivásárhely; **Stier Alma Beatrix**, Dicső Dorottya, Szatmárnémeti; **György Melissza**, Monó; **Püsök Anna Katalin**, Sarvaság; **Dénes Loránd**, Brassó; **Orbán Boglárka**, Gólya Kriszta, Szászcsávás; **Biluska Dávid**, Gyalu; **Laczkó**

- Nem sokaság, hanem lélek... – mutatja be büszkén kis létszámú, de lelkes, dolgos összevont osztályát **Bartha Denise**, tordaharaszti tanító néni.

- A Mesék szárnyán versenyre való készülődés közben **Finna Enikő** tanító néni tordai negyedikei himnuszt írtak a csapatnak:

Mi vagyunk a katonák,
Kicsi Mesekatonák.
Sok versenyre elmegyünk,
És a nagyját megnyerjük.
Szeretünk versenyezni,
Feladatot oldani.
Jó tanítónk megsegít,
A versenyre felkészít.
Éljen a Mese! Mindent bele!

Mónika, Gyergyóremete; a **nagyváradi D. Cantemir Iskola IV. D**; a **sepsiszentgyörgyi Váradi József Iskola III. D**; a **gyergyószentmiklósi Fogarassy Mihály Iskola III. A, IV. C**, a **Kós Károly Iskola III. A**; a **brassói Áprily Lajos Főgimnázium III. A**; a **marosvásárhelyi Dacia Gimnázium III. D, IV. D**, a **2-es Iskola IV. C**, az **Al. I. Cuza Gimnázium IV. E és F**, az **Európa Gimnázium III. E**, a **Bolyai Farkas Líceum III**, a **G. Coşbuc Gimnázium IV. B**; a **kolozsvári O. Ghibu Iskola III. M** osztálya; a **szatmárnémeti Bălcescu-Petőfi Iskola II. és III. C**; a **székelyszáldobosi V. B**; a **kovásznai III. B és D**; a **csíkközmási IV.**; a **zetelaki III. B**; a **szamosardói II.**; a **tordai IV. A**; a **disznajói II., III. és IV.**; az **esztelneki II–IV.**; a **balánbányai III. B**; a **szilágysomlyói IV. A és B**; a **szabadkai II. osztály**; a **magyarlapádi kisiskolások**.

- **Vajda Gyöngyi** tanító néni **IV. C** osztálya a **marosvásárhelyi Dacia Gimnáziumból** úgy ünnepel, hogy másoknak igyekszik örömet, élményt szerezni. Karácsonykor, Húsvétkor az öregek házában, az árva és a fogyatékos gyermekek otthonában, a templomban és az óvodában is előadják műsorukat. Ezt írták nekünk: „A szívem majd megszakadt, amikor a fogyatékos meg az árva gyermekeket láttam. Alig vártam, hogy hazaérjek, megpusztiljam szüleimet, megköszönjem, hogy ők vannak nekem, és így törődnek velem.”

- Ha kell, a lányok is kardot ragadnak, hogy megvédjék a hazát – üzenik **Székely Emília tanító néni** huszárcsákos kisdíákjai **Székelyvajáról**.

- **Hari Tünde tanító néni** egrespataki tanítványai méhecskéket készítettek, és magasba röptetve őket csalogatják tájainkra a tavaszt.

Gyulai Tímea, Torda

- A kolozsvári **Heltai Gáspár Könyvtári Alapítvány** minden évben rajzversenyt és történelmi-néprajzi vetélkedőt szervez március 15-e tiszteletére. Négy rajz szerzője minden évben Napsugár különdíjat kap, a legszebb munkák közül jó néhány megjelenik ünnepi lapszámunkban.

2012 van, örvendjen öreg s fiatal,
Gazdag ház és szegényes.
2011 oly szeszélyes!
Hatalmas szárazság,
Csapadék nem volt már.
Nem volt most jó termés,
Az étel is kevés.
De ebben az évben hátha
Nem ér utol a nátha.
Hátha az idő úgy hozza,
Kicsi palántánkat eső mossa.
Nem voltunk felkészülve

ily szárazságra,
De a kamrából kikerült valami mára.
Rengeteg pénzt kellett fizetnünk,
De az asztalfiából valahogy
mindig kikerült.

Ezt hogy lehessen pótolni?
Zöldséget... gyümölcsöt...
Többet kell dolgozni!
Nem kell annyi mindent megvenni,
Azt a kis pénzt úgy elereszteni!
Segítsünk mindenkinek erőnkhez
mérten,

S takarékoskodjunk az új évben!
Aszalós Hilda, Nyárádszereda

- **Séra Tünde tanító néni** arról számolt be, milyen színvonalas és vidám volt az Anyanyelvi Vetélkedő **Marosszentgyörgyön** megszervezett körzeti döntője. A tanító néni maguk festették a játékvezetők „egyen-pólóját”.

Ünnepre toborzó

• A fiúkon huszárcsákó, a lányokon csinos, ernyős kalap, és persze lelkesedésben sem volt hiány. Így elevenedett meg a márciusi forradalom **Nagy Eszter, Kátai Judit, Trufán Ildikó és Marton Irén** tanító nének nyáradszeredai kisdiákjainak közös ünnepén. A szépen kidolgozott, korhű fejrevalókat selyemszalag és krepp-papírból ráncolt, ragasztott kokárda díszíti.

• **Stepca Rita Anita** tanítónő halmi tanítványai cakkos ollóval fehér papírból kivágták, és nagy gonddal nemzetiszínűre festették kokárdájukat.

• **Varsolci** olvasóink **Nagy Éva** tanárnő segítségével szivacsba szurkált, szárított növényekből alakítottak kokárda-koszorút.

• A huszárnak ló is kell. Válasszátok ki a legtűzebbet **Szodorai Melinda** tanító néni szilágy-somlyói osztályának „ménéséből”. Van itt dugóból, karton-hengerekből és boszorkánylétrából épített, sablonnal kivágt, origami sőt mézeskalács paripa is.

Tavaszi ismét

• Addig is, amíg kinyílik az igazi, **Szilágyi-Székely Melinda** tanító néni magyarlapádi apróságai hajtogatott papírköröcskékből, tökmagból, paszulyból ragasztottak hóvirág-fejecskét a fonal- vagy papír-szárra.

• **Bara Jusztina**, szilágysomlyói tanító néni diákjai a zöld szín árnyalataiból, a sima és a hullámos karton játékból alakították ki ízléses tavaszi üdvözlőket.

• **Dévai olvasóink Szabó Ildikó** tanító néni irányításával készítették el az ablakos kártyát. A belső lapról kikandikáló hóvirágokat négyzet alakú, fehér papírból hajtogatták.

• A japánok is a csodájára járnának a térhatású, leheletfinom cseresznyevirágnak, amelyet **Balázs Rita** tanító néni négyfalusi osztálya papírból vágott, sodort, hajtogatott, ragasztott.

• Nemcsak Petőfinek kedves madara a gólya: **Gergely-Magyar Enikő** tanítónő székelyszentléleki csemetéi a karton házikó kéményére hívogató gólyafészket, eresze alá pedig fecskefészket ragasztottak, s persze lakókat is költöztettek bele.

Irkafrka

Megjött a tavasz hóvirágaival,
Rügyeznek a fák bimbóikkal.
Sok virág nyílik a réten,
Jaj, de sokat fáztunk a télen.
Lekerül a sál és sapka,
Nem lesz ez most már divatba'.
Bekerül a szekrénybe,
És ott marad jövő télre.

Besenyődi Judit,
Szatmárnémeti

Jakab Anna óvó néni,
Sepsiszentgyörgy

Fiocskó Erik, Marosvásárhely

Kizöldült fák,
Éneklő madárkák,
Repdesnek a lepkék,
Csatlakoznak a fecskék.
Liliomban illatozó kikelet,
Vártunk rád eleget.
Napsugár, hóvirág,
Gyere már, mindenki
Terád vár.

Szabó Laura, Hilib

Baica Hajnal Erika, Maroshévíz

Itt a tavasz már,
Mutatja a hóvirág
Törékeny szárával,
Apró, fehér virágjával.

Szász Attila,
Marosvásárhely

Megvan, hogy mit akarok:
tavaszi tájat rajzolok!
A réten kinyílt a hóvirág,
tulipán,
az emberek szívében
a tavaszi vágy.

Szabó Csenge,
Marosvásárhely

Rudolf Gábel, Arad

Piros, sárga, narancs, zöld,
kivirágzott már a föld.
Piros, sárga, narancs, kék,
újra napos lett az ég.
A pillangók minden színben
röpülnek fel, fel az égbe.

Varga Krisztina, Gyulakuta

Pál Eszter, Négyfalu

Virágoznak a rétek,
A virágok nagyon szépek:
Pirosak, sárgák, kékek.
Boldogok a gyerekek,
Mert játszani mehetnek.
A réteken szaladnak,
És mindent felkutatnak.

Keresztes Nóra,
Gyergyószentmiklós

E lapszám támogatói:

BETHLEN GÁBOR
Alap

Nemzeti
Kulturális
Alap

Vágjátok ki,
és ragasszátok nevetek
mellé az osztály közös
gyűjtőlapjára.

MÁRCIUS

Barna nyuszi, jer ide!
Hozzál tavaszt ízibe!
Jön a fecske meg a gólya,
Szakadt a tél takarója.
Felébredt az éhes mackó,
Megtölti hasát sündisznó.
Megérkezik már a fecske,
Ül a fészkén ficserelve.

Pintér Viktória,
Nagyvárad

Gábor Judit tanítónő
kézdiszentkereszti
IV. osztályának versei:

Nyílik a hóvirág,
jön a tavasz! –
fütyülnek a madárcák.
Gyere, gyere, kis pajtás,
próbáljuk ki az
erdei barangolást!

Bandi Zsuzsa Eszter

Bolyongok a zöld erdőben,
Közepében járok,
Virágokat látok.
Szedek is belőle egy párat.
Tó közepében járok,
Ott még többet látok.

Gyergyai Anita

Itt az erdő, tele fával,
Sok bogárral és virággal.
Télen, nyáron zöldellő,
Kivétel a bükkerdő.

Papp Szilamér

Szép az erdő, madárlakos,
Benne mindig vidám vagyok.
Ha kirándulni elmegyünk,
Égig ér a jókedvünk.

Zonda Botond

Erdő szélén őzike,
Arra járt egy nénike.
Azt kérdezte nénike,
Mit álldogálsz, őzike?

László István Botond

Dénes Balázs, Sárvasár

Tavaszcseré verek
csivitelnek hevesen:
– Hol a tavasz, talán
még mindig szunyókál? –
beszélnek a verek,
felnőttek és gyerekek.

Jakab Kincső, Margitta

Kelep, kelep, gólyamadár,
Alig várunk, hogy itt legyél már.
Nézd, a rétek zöldülnek,
Az erdők sűrűsödnek,
S a vizek is kékülnek.

Gáll Ágnes Ildikó, Torda

Magyarosi Hajnalka és
Bíró Lilla tanító néni osztálya
küldte a szászrégeni A. Maior
Gimnáziumból:

Nyílik már a hóvirág,
Barkázik a fűzfaág.
Virít már a kis ibolya
A kertünk végében,
A pillangó vékony csápjá
Megremeg a szélben.

Koppándi Blanka

Útnak indul a katica,
Szemléli a világot,
Örül ennek kis Marika,
Ilyet sose látott.
Köszöntünk hát, vidám tavasz,
Reméljük, hogy soká maradsz!

Aszalos Erik

Mi az, ami rám ragyog?
Mi az, ami fényes?
Mi az, ami melegít,
S növeszteni képes?
Kisütött a napsugár,
Rám ragyog a fénye,
Örömet hozott
Az egész vidékre.

Major Roland

Katica száll fűszálról fűszálra,
Méhecske dong a kaptárra.
Dong a föld és dong a rét,
Felkelt már a bogárnép.

Orbán Andrea

Várják már az emberek,
Hogy ne tegyenek kalapot,
Nevet már a sok-sok gyerek:
– Vidám tavaszt, jó napot!

Pascu Róbert

Antal Blanka,
Csíkmadaras

Címlap:
Féjér Izabella,
Torda

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft.
Főszerkesztő: ZSIGMOND EMESE. Képszerkesztő: MÜLLER KATI. Lapterv: Könczey Elemér.
Műszaki szerkesztő: Várdai Éva. Honlapszerkesztő: Komáromy László.
Megrendelhető a szerkesztőség címén: 400462 Cluj, Bld. C. Brâncuși nr. 202. ap. 101.
E-mail: naps.sziv@napsugar.ro; www.napsugar.ro. Telefon/fax: 0264/418001.
A lapok árát a következő bankszámlára várjuk: Cont IBAN RO45RNCB0106026602080001
B.C.R., SUC. JUD. CLUJ S.C. NAPSUGÁR – EDITURA SRL. CUI: 210622
Készült a kolozsvári TipoOffset Kft. nyomdájában. ISSN 1221-7751

Ára 3,0 lej

BARANGOLÓ

Próbáljátok ki ti is az egyhetes természet-búvár táborát Kalibáskón – biztatnak Török Mária tanító néni negyedikesei a csíkszeredai Petőfi Sándor Iskolából.

A pataokban bogarakat, lárvákat keresgélünk, nagyítóval vizsgáltuk az iszapba bújó állatkákat.

Tudtok teát főzni? Úgy, hogy ti kerítetek üstöt, vizet, gyógynövényt, fát, és gyűjtjátok meg a tüzet! A miénknek kicsit fura lett az íze, de jólesett, hisz megdolgoztunk érte.

Volt szerencsénk megismerkedni a méhkirálynővel, ellestük a mézpergetés csínját-bínját, és lépesmézet is rágszáltunk.

Délutánonként szellemi és ügyességi versenyeken szereztünk pontot csapatunknak, és nevettünk nagyokat.

Izgalmas volt a kőzetek vizsgálata. Ez itt a kovakő.

Ti merre kirándultatok? Küldjétek fényképes beszámoló!

Minden este így búcsúztunk: ez volt a legeslegjobb napom.